

Vasúti határ- állomások korszerűsítése

Pécsett pénteken jegyzőkönyv aláírásával befejezte munkáját a Magyar és a Jugoszláv Államvasutak állandó munkabizottságának 10. ülése, amelyen a két ország határterületét érintő és egyéb közös érdekű műszaki, kereskedelmi, forgalmi problémákról, feladatokról, a tudományos együttműködés fejlesztéséről tárgyaltak.

A felek megállapították: a programnak megfelelően halad a murakeresztúri közös határállomás bővítése, korszerűsítése. Ez a munka jövőre az új állomásépület kivitelezésének megindításával folytatódik. A szabadkai közös határállomás átépítési terveit a közeljövőben mutatja be a jugoszláv fél.

Tárgyaltak a villamosításról is. A magyar oldalon dolgoznak a Budapest—Kelebia vonal villamosításán, jugoszláv területen pedig ennek folytatásaként Szabadka, Belgrad és Indija felé a jugoszláv villamosítást Zagrából a gyékényesi határ felé Botovóig a vasútvonalat.

Tisza-völgyi öntözéses mezőgazdasági program A FAO igazgatójának sajtótájékoztatója

Magyarország és az ENSZ Élelmiszer- és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) közötti együttműködés bővítéséről tárgyalta hazánkban E. H. Hartmans FAO igazgató, aki pénteken a MEM-ben sajtótájékoztatót ismertette az elképzeléseket.

Elmondta, hogy a FAO támogatásával idén befejeződik a Tisza-völgyi öntözéses mezőgazdasági program első szakasza; 55 ezer hektáros területen hét úgynevezett modellgazdaság épült. Az öntözés nyomán nőttek a terméshozamok, s gazdag szakmai anyag állt össze a tapasztalatokból. Ezeket a fejlődő országok szakemberei számára igyekszik a FAO hozzáférhetővé tenni.

Szó van arról, hogy az öntözési programot a FAO támogatásával tovább bővítik. Ezen túlmenően a FAO vezetőségét foglalkoztatja a

magyarországi termelőszövetkezetek tapasztalatainak nemzetközi hasznosítása is. A FAO-ban ugyanis mindinkább felismerik — amit az igazgató elmondotta —, hogy a farmerek megsegítésének koncepciója, hogy tudniillik szolgáltatásokkal támogatják munkájukat, nem bizonyul elég hatékonyak, ezért a termelő jellegű szövetkezetek tevékenységének tapasztalatait igyekeznek összesíteni és szélesebb körben ismertetni. Különösen a fejlődő országokban, ahol a mezőgazdasági termelés fejlesztését igyekeznek összekapcsolni a termelő jellegű szövetkezetek kialakításával. Az ehhez szükséges szervezési, munkamegosztási, üzemviteli és agronómiai tapasztalatokat részben a jól működő magyar közös gazdaságokban igyekeznek beszerezni. (MTI)

Politika és gyakorlat az egyetemen Egy állásfoglalás utóélete

Politikai testületek fontos és aktuális határozatait hiába kerülnek a köztudatba, ha az érintett intézmények nem igazítják azokat saját fazonra, munkahelyi adottságaikra, ha megállapításait, kijelölt feladatait nem „bontják le”, nem konkrétizálják. Még a tavasszal — hogy a megyei pártbizottság állást foglalt az értelmiség munkájáról, politikai arculatáról, meghatározva a soros tanulókat — az MSZMP megyei végrehajtó bizottsága úgy döntött, a dokumentumot tárgyalják meg azokban a munkahelyi pártbizottságokban, ahol sok értelmiségi dolgozik: vitassák meg és határozzanak a belőle fakadó sajátos feladatokról. Így került minap a József Attila Tudományegyetem pártbizottságának kibővített ülésére az az anyag, melyet a helyi végrehajtó bizottság terjesztett elő éppen a fent említett megyei pártbizottság nyomán.

szakembereknek azonban ma is nehéz megmagyarázni, hogy értelmiségiként — az egzisztenciájuk, magánéletük megalapozásához — nem kapnak különösebb segítséget a társadalomtól, mely körülmény úgy is jelentkezhet, hogy a fizikai származású pályakezdők egy része nehezen fogadja el az egyetemi tanulmányai során még kedvezőbb helyzetének megváltozását. Lelkesen fogadták az egyetemi oktatók a tudománypolitikai irányelveket, később mégis enyhe csalódást éreztek, hiszen azoknak végrehajtása — az anyagi feltételek megteremtésében — gyakran körülményessé válik.

2.

Csongrád megye értelmiségének körülbelül 37 százaléka pedagógus, ezen belül körülbelül 20 százaléka tehető a felsőoktatási intézmények oktatóinak száma (1975-ös adatok szerint). Ebben a tartományban jelentős helyet foglal el — a megye hat ilyen intézménye között — a József Attila Tudományegyetem pedagógusi kara, mely az összes létszámnak mintegy harmadát teszi ki. Ami viszont a káderutánpótlását illeti, köztudott, hogy a lehetőségek biztosításában nem tarthat lépést a vállalatok, gazdasági intézményekkel, s félt, hogy ez a tény idővel minőségi romláshoz vezet. Jóllehet az egyetemi káderutánpótlás fő területét változatlanul a végzős hallgatók jelentik, más egyetemről csak elvétve kerülnek ide fiatalok, még ritkábban a már gyakorló szakemberek. Kevesebb a fiatal párttag-oktató, de csökkent a fizikai dolgozó származású fiatalok száma is. (A tanárségéd kategóriában még a hallgatóknál kimutatható arányt sem éri el.) A JATE oktatóinak-kutatóinak 38 százaléka nő: ám hátrányos helyzetüket mutatja, hogy egyre nagyobb nehézségekbe ütközik előrehaladásuk, mind kevesebben képesek tudományos fokozatot szerezni, ezáltal magasabb beosztáshoz jutni (a docenseknek csupán

a 12 százaléka nő). Általában csak később kapcsolódnak be intenzíven a kutatómunkába, átlagos életkoruk is alacsonyabb férfi kollégáknál, nem meglepő, ha ilyenkor a teljesítményük mérsékeltebb. Ami viszont a József Attila Tudományegyetem ideológiai-politikai munkáját illeti, kedvező a kép, hiszen a képzésnek számos formája alakult ki, eredményeképpen gyakorlatilag szinte valamennyi dolgozó és hallgató érdekelt valamilyen képzési formában. Mindazonáltal a politikai nevelő munka gyengéje maradt a szaktanszék tevékenysége, holott a társadalmi szervek politikai-ideológiai nevelése és a marxizmus-leninizmus oktatása csak azoknak hasonló törekvéseivel lehet hatékony.

3.

Mint a fentiekben is kiténik, az egyetemi párt- és nevelési nem az eredményes látványos csillogtatására törekedett, sokkal inkább a hiányosságok foltárására, a teendők vázolására. Nem csoda, ha egymást érték a kiegészítő gondolatok, melyek során fölmerült a város és az egyetem kölcsönöségi alapot igénylő kapcsolata, a helyi periodika szükségessége, a külföldi utazások-utaztatások korlátozottsága, sőt feszegették azt a nem kevésbé izgalmas kérdést is: léteznek-e napjainkban önálló értelmiségi tudat. A megyei pártbizottság titkára az értelmiség gazdasági-közgazdasági szemléletének formálására, valamint az alkotó munka megítélésében még foltáratlan tartalékokról szolt, s arról a valójában kézenfekvő és praktikus elvárásról, hogy az egyetemisták irányított elhelyezésével nem elég az utolsó félévben foglalkozni, hatásosabb ezt jóval előbb kezdeni.

A JATE pártbizottsága — a kiegészítésekkel együtt — elfogadta a jelentést. S azt is megszavazta, hogy az értelmiséggel kapcsolatos dokumentumok élelnek további életet az alapszervezetekben, tüzük ott is napirendre, hogy tanulságai közvetlenül beépüljenek a napi gyakorlatba.

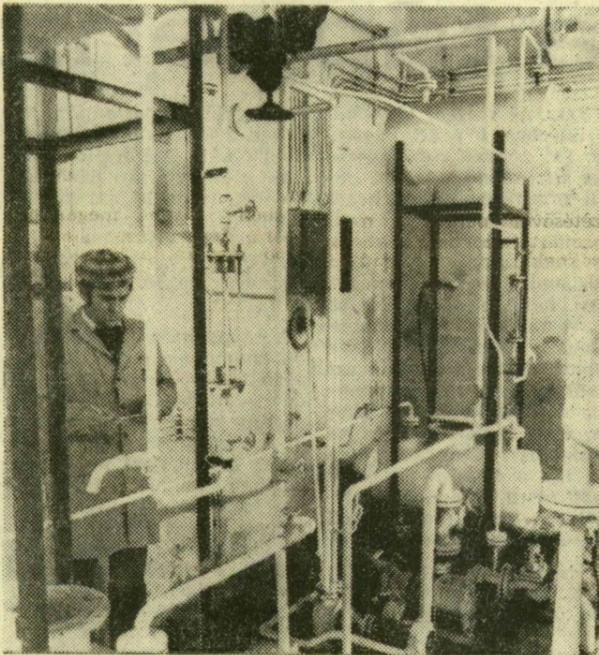
Nikolényi István

Tisztább víz Az autójavító vállalat programja

Környezetünk hatásos védelme valamennyiünknek érdeke. Mégis, sok a szó, kevés a tett, így aztán minden kezdeményezésnek örülnünk kell. Főként a vállalatok, üzemek próbálkozásainak — az ipari szennyvizek okozzák ugyanis a legtöbb bajt. A Volán és az autójavító vállalatok például nagy mennyiségű iszapot és olajat juttatnak a szennyvízvezetékbe. Az iszap a vízben lerakódik, így nem tesz sok kárt az élővilágban, annál inkább az olaj. Különösen akkor, ha autótisztító vegyszerekkel oldva kerül a vízbe.

Sok fejtörést okozott ez az AFIT XI. számú Autójavító Vállalat vezetőinek is az elmúlt években. Nem csupán azért, mert átértékelték a környezetvédelem fontosságát, hanem azért is, mert tekintélyes bírságot fizettek ki a hatóságoknak a víz szennyezéséért. Idén például 439 ezer forintot. A bírság csaknem fele a Tolbuhin sugárúti szerviz „érdeme”. Pusztán a fejtörést persze méltán kevesellhetjük, pontosabban kevesellhetjük. Idén április elsejétől ugyanis — ha próbaképpen is — dolgozik már az első víz tisztító berendezés a Tolbuhin sugárúti üzemből. Miért nem hamarabb? A vállalat vezetőinek véleménye szerint azért, mert a korábbi próbálkozások nem jártak eredménnyel. Már éveken ezelőtt tárgyaltak az egyik tervező vállalattal. Alighanem meg is egyeztek volna, csak hogy a vezetők nem tudták garantálni a tisztítás utáni megfelelő vízminőséget.

Végül is a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kísérleti Intézetrel való megbeszélések vezettek eredményre. A veszprémi oltan tisztítóberendezést fejlesztettek ki és gyártották, amely éppen megfelelt a szegedieknek. Tavaly december végéig megérkeztek az eszközök abba a helyiségbe, amelyet az autójavítók maguk alakítottak át a célnak megfelelően. Januártól március végéig tartott a technológiai szerelés, amelyet a gyártók és az alkalmazók közösen végeztek. Az áprilisi első üzemkezdést után az intézet szakemberei vállalták, hogy időként Szegedre látogatnak, s ha nehézség támad, segítenek. Beavatkozásokra azonban mindaddig nem volt szükség, a tisztítóberendezés nagyszerűen működik. Az előírás szerint literként hatvan mil-

Acs S. Sándor felvétele

A Tolbuhin sugárúti víz tisztító

ligramm szennyeződés lehet a vízben; a szervizből csatornába kerülő víz viszont ennek harmadát tartalmazza. Vagyis akkor is megfelel majd az autójavító berendezése, ha szigorítják az előírásokat. Márpedig ez hamarosan várható.

Az autójavító tehát tett valamit a környezet védelméért, s ez mindennél fontosabb. A vállalat számára azonban — teljesen érthetően — az is lényeges, hogy megéri-e az ilyen befektetés. Könnyű kiszámítani. A teljes fejlesztési költség 800 ezer forint volt, négyszer annyi, amennyi a Tolbuhin sugárúti üzemre jutó bírság. A működés nem túlságosan költséges, vagyis négy év alatt megtérül a beruházás értéke. Sőt, hamarabb, mert a bírságolás progresszív.

Az AFIT a többi vállalattal is szorgalmazza a szennyvíz tisztítását. Alapos mérlegelés után helyesnek látták a tröszt vezetői, ha megvásárolják a MÁFKI berendezésének előállítását. Így is történt, s a Szom. bathelyi Autójavító Vállalat máris megkezdte a gyártást. Háromféle teljesítőképességű gépet rendelhetők tőlük, olyan, amelyik öt, tíz, illetve tizenöt köbméternyi vizet tisztít óránként. A Tolbuhin sugárúton a legkisebb működik.

Szegeden nem fejlődött még be az ipari víz tisztításának programja. A Vásárhelyi Pál utcai, központi üzem következik; oda jövőre, az első félévben érkezik meg a tizenöt köbméteres tisztító. Ezt már nem a saját műszaki fejlesztési alapról fizeti az autójavító, hanem a trösztől kap kétmillió forintot. A beruházás várhatóan 1978 végére fejeződik be. Következhet a vásárhelyi szerviz!

Szirák József

Tanácselnökök értekezlete a Parlamentben

A fővárosi, megyei, megyei városi tanácsok elnökei Papp Lajos államtitkárnak, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnökének vezetésével pénteken ülést tartottak a Parlamentben. Az értekezleten Bíró Ferenc, az Országos Terhivatal elnökhelyettese beszámolt a tanácsi gazdaság 1976—77. évi fejlesztésének főbb tapasztalatairól, majd a jövő évi tervezési feladatokról szólva elmondta: 1978 a tanácsi gazdaság terszerű fejlődése, fejlesztése szempontjából azért fontos, mert

nemcsak az éves terv teljesítését kell megszervezni, jövőre át kell tekinteni a népgazdaság ötödik ötéves tervének várható teljesítését is. Ezzel egyidejűleg meg kell kezdeni a hatodik ötéves terv munkáját. Hangsúlyozta: az éves tervező tevékenység fontossága növekedett, de jottányit sem változott a népgazdasági és a tanácsi központi tervek szerepe, funkciója, fontossága. Változatlanul a középtávú terv a gazdaság alapvető irányait, ütemét meghatározó tervfajta.

Tanácsülés Mórahalmon

Jövőre megkezdik az óvoda építését

Tegnap, pénteken a mórahalmi művelődési házban Murányi György tanácselnök vezetésével ülésezett a nagyközségi tanácsa. A testület megvitatta és elfogadta az igazgatási munka értékeléséről szóló beszámolót. Jövőre az 1978-as munkatervét, meghatározta a jövő évi költségvetést, és a fejlesztési tervet, végül előterjesztésekre, interpellációkra került sor.

A korábbi évek gyakorlatától eltérően még ebben az évben jóváhagyta a tanács az 1978-as költségvetést s a fejlesztési alap tervét. A testület döntése szerint 1978-ban a tanács 13,3 millió forintból gazdálkodhat. A költségvetés előirányzott összege 9,6 millió forint, a fejlesztési alap pedig 3,7 millió forint. Lényegesen többet költenek a tanácsi gazdasági tevékenység fejlesztésére, mint az elmúlt évben. Érkezhetően javul

ma a egészségügyi ellátás is, s jelentős összeggel emelkedik a szociális gondozás költségvetésének. Több idős embernek biztosítanak ebédet és három új tisztelt díjas gondozót állítanak be, akik a magányosan élő öregekkel foglalkoznak, törődnek.

A fejlesztési alapról a legnagyobb összeget az óvoda építésére fordítják. Korábban úgy tervezték, hogy 50 férőhelyes óvodát építenek, de az elképzelés már a jelenlegi igényeknek sem felel meg. Így a különböző szervektől kapott segítséggel 75 férőhelyes óvodát szeretnének átadni 1980-ban, aminek az építési munkálatai jövőre kezdődnek. Az óvoda terveit a CSOMITERV készíti. E beruházás mellett a fejlesztési alap nagy részét a Vésztér áthelyezésére, a játszótér építésének folytatására és a költségvetési üzem gépbeszerzésére fordítják.